

(המשך מעמוד 16)

במטרה להגיע לשארם אל-שייח' שלושה חודשים של מים ושמיים. המסע, שעלול היה להיות שיגרה מנוונת, הפך להיות חוויה בלתי-נשכחת, הודות לעיתון הזה ולכל הפעילות שהיתה סביבו. **זה מה שעשית במשך כל השנות?**

לא. במיבצעיקר, ובקרב עם המשחת המצרית איבראהים אל-אואול, חברימערכת קרש היו מהראשונים שעלו על סיפונה של האונייה המצרית, מייד אחרי שהגיפה דגל לבן. היינו לא רק לחמים ימים, היינו גם כתבים צבאיים לכל דבר. במילחמת-ששת-הימים, במסגרת שרות המילואים שלי, השתתפתי בקרב הימי שבו נפגעה אונייה-היגול האמריקאית 'ליברטי'. אבל זה סיפור בפני עצמו.

מה עשית אחרי השיחרר?

היה ברור לי שעיתונאות זה המיקצוע שאני צריך לבחור בו. השתחררתי ב-1956, אחרי ההפלגה סביב אפריקה, והלכתי ללמוד בבית-הספר הגבוה למישפט ולכלכלה, שקדם לאוניברסיטת תל-אביב. במסגרת הפקולטה למדעי-המדינה היה חוג לעיתונות. זה היה או רבר חרש.

תוך כדי לימודים יצאתי לכתוב כתבת-תחקיר על ההתיישבות כחבל לכיש, שהיתה אז בשיאה. כתבתי כתבה על תכליילידה של אחד הישובים, וזה היה כתוב בסיגנון המערבי-הפרוע. גם האווירה שם היתה כזאת, הרמויות היו כאלה, הסיטואציות, הגופים, ואפילו התלושות העברתי את הכתבה שהיתה צבעונית ורראמתית מאוד לידעווח-אחרווח, וכתוך כמה ימים הפכתי להיות כתב ידעווח-אחרווח.

באיזה תחום?

כתבישטח אזורי. זה היה בית-ספר מצויין לעיתונות, כי כתבישטח מסקר באיזור שלו את כל הנושאים: מישטרה, בתי-מישפט, פוליטיקה, חקלאות, תחבורה, סוכנות, הסתדרות, צבא. אני חושב שכתב אזורי הוא בית-הספר הטוב ביותר לכתבים.

כתוך כמה שנים עברתי למערכת בתל-אביב, והתחלתי לעסוק בחקירות מיוחדות בנושאים בעלי עניין כללי-ארצי, תוך ניצול ההתמחות שצברתי בכל אחד מהנושאים כולם. השלב הבא היה עבודת-עריכה לסוגיה. עברתי ברוטציה את כל התפקידים האפשריים במערכת של עיתון. הייתי עורך-חדשות, עורך עמודי-פנים, עורך המוסף-שלישבת. עברתי את כל סוגי הכתיבה וכל סוגי העריכה האפשריים בעיתון בפירוק ומן שונים.

מה אהבת לעשות יותר מכל?

הכי אהבתי את הפובליציסטיקה. אחרי הרבה שנים שבהן עסקתי בהבאת ידיעות, נהניתי מהרגע שבו יכולתי לעסוק בהבעת-דיעות. עצם היכולת שיש לעיתונאי לתרגם את מחשבותיו לכתב בידעווח שבוער כמה שעות עשרות, ואולי

מאות אלפי אנשים יקראו מה חשבת ומה כתבת, שזאת ההתגלמות של כל הקסם המיוחד שבמיקצוע הזה, כאשר יש לך תחושה עיתונאית שבוערת מכותבת-כתיבה אתה יכול לשנות דברים.

מתי הצטרפת לתנועת-החרות?

אני חושב ששיא הקאריירה שלי בידעווח היתה שליחות בת שנתיים וחצי בלונדון, ככתב העיתון שם. עצם הישיבה בפליט-סטריט, שהוא מרכז העיתונות הכתובה בעולם, היתה בשבילי ההשתלמות הגבוהה ביותר במיקצוע העיתונות. משם אתה רואה את הדברים אחרת. הפרספקטיבה משתנה, הכל מקבל פיתאום פרופורציות אמיתיות.

חזרתי ארצה ב-1976, עברתי משבר שאותו עוברים בדרך-כלל העיתונאים החוזרים אחרי שנים של שליחות בחו"ל. פיתאום הכל נעשה קטן, ולפעמים אפילו תפל. הרגשתי שאולי מקדם מדי מיצייתי את עצמי, ושוב אין לי עוד מה לתרום למערכת. ולכן, לצד הכתיבה הפובליציסטית, חיפשתי אפיקי פעילות חדשים. לכן, כאשר הודיעו לי בסניף תנועת החרות בראשון, שהומלצתי מטעמו להיות חבר מרכז התנועה, למרות שמעולם לא שאלו אותי אם רצוני בכך, לא אמרתי לא.

אבל יחד עם זאת היה ברור לי, שקיימת סתירה בין עבודתי העיתונאית לבין פעילות פוליטית. לכן מעולם לא הייתי פעיל, הייתי רק רשום שם כמי שנבחר כמעט בלי ידיעותי.

ואז בא בגי?

בגין בא ב-1977, במהפך. זה היה שנה אחרי שחזרתי לארץ. מעולם לא הכרתי אותו פנים-אל-פנים. מעולם גם לא עשיתי איזשהו צעד בכיוון של נטישת המיקצוע וכניסה פעילה לפוליטיקה. ההזדמנות באה באפריל 1981, שלושה חודשים לפני הבחירות. הסקרים הורו אז ניצחון מוחץ למערך ומפלה נוראה לליכוד. היו אנשים בסביבה הקרובה של בגין שהתחילו בהכנות לנטוש את ספינתו, שנראתה כטובעת. ואז באה אליי הפניה מלישכת ראש הממשלה, לשמש כיועצו של מנחם בגין לתקשורת. החברים במערכת ידעווח אמרו לי 'להתראות בעוד שלושה חודשים'.

הסכמת מייד לקבל את התפקיד?

לא הסכמתי מייד, אבל זה סיפור ארוך. אז אף אחד לא נתן שום סיכוי לבגין בבחירות. נפגשתי איתו, והוא הציע לי את התפקיד. היתה לי יותר מתחושה עמוקה שהאיש הזה יהפוך את קצרת הסקרים על-פיה. ראיתי שאין שום דמיון בין דמותו ותדמיתו האמיתית, לבין הדמות והתדמית שיצרה לו התיקשורת.

קיבלתי על עצמי את התפקיד, למרות הלעג והזילזול של חבריי, שאמרו שעלייה על סיפון אונייה-הליכוד הטובעת כמוה, מבחינתי כעיתונאי, כמו אינוריל-עתי-למיקצועי. וההמשך ידוע.

שלוש השנים שעברתי במחיצתו של בגין היו

עוד בית-ספר גבוה מאוד לעיתונות. זאת היתה הזדמנות להכיר את העיתונות בארץ מצידה השני. לא הייתי רוצה לומר מצידה האפל, אבל אני יכול לומר מצידה הפחות-זוהר.

זאת גם היתה ההזדמנות להכיר את גדולי העיתונאים בעולם, להיות במחיצתם בקשר יום-יומי כמעט, וללמוד מהם עיתונאות בנורמה וברמה אחרת. מיומנות, מהימנות ואמינות. שלושה דברים שלא תמיד, ואני אומר זאת בצער, ניתן למצוא בתיקשורת שלנו.

היום אתה מגדיר את עצמך כעיתונאי?

בהחלט, אין לי מיקצוע אחר. מהעיתונות באתי ואל-העיתונות אשוב.

אחרי רשות-השידור תחזור ל"ידיעות אחרונות"?

יש לי עוד שנה וחצי. אני עדיין חברי-מערכת ידעווח בחופשה ללא תשלום. 25 שנה עברתי בידעווח-אחרווח, שנותיי הטובות ביותר.

יש סיכוי שתלך לפוליטיקה?

לגמרי לא בטוח. ככל שאני מכיר את המערי-כתי-הפוליטית וחי במחיצתה, היא אינה קוסמת לי במיוחד. גם המערכת העיתונאית שאני מנהל היום מושפעת מאוד מהמערכת הפוליטית, שהצללים בה רבים מן האורות.

אתה מצטער שקיבלת עליך את התפקיד רשות-השידור?

לא. רשות-השידור זה עוד פן אחד של המיקצוע העיתונאי. הפן האלקטרוני, שלא היה מוכר לי קודם. מאז שקיבלתי על עצמי את התפקיד אני לוחם ללא לאות כדי להשליט סדררי מינהל תקין בכללי אדרייכווח, אשר בגלל חוק מטושטש שעליפיו הם פועלים, הם ירדו מהפסים שלא באשמתם.

אחת המענות היותר שכיחות כלפיך היא שהמינוי שלך היה פוליטי.

אני איש הליכוד, ואני גאה בכור מחצבתי. אני חושב שהאדיאולוגיה של הליכוד, של החלקים הטובים בתוכו, יותר מציאותית כסיטואציה הפוליטית שאנחנו חיים בה. וההיסטוריה מלאה רוגמאות למכביר, שיש בהן כדי להצביע על טענות חמורות של השמאל.

אני לא מכחיש את העובדה שאני מינוי פוליטי. אני גאה במינוי הזה, אבל צריך לזכור שהמרובר בתפקיד מיקצועי וממלכתי, ואני עושה כמיטב יכולתי למלא אותו בדרך מיקצועית וממלכתית.

אחרי הכל, עם כל הצניעות, גם נשיא-המדינה הוא מינוי פוליטי, וגם יור"ח הכנסת הוא מינוי פוליטי, כמו כל הרמטכ"לים וכל המזכ"לים והמנכ"לים. השאלה היא לא איזה מינוי אתה, השאלה היא איך אתה ממלא את תפקיד הממלכתי, וזה צריך להיות המיכתח האחר והיחיד.

(המשך מעמוד 31)

אצל נחש אין רגשי-חבה. הנחשים לא יכולים להעניק אהבה. הקשר שלי איתם הוא חר-צדדי. אודי מעניק לנחשיו שעות רבות בכל יום. הוא מקריש להם את כל זמנו הפנוי. כל זה בשביל חיה שאינה מחוירה אהבה. ובכל זאת הוא מאוהב בה. 'אהבה שלי לנחשים לא קשורה ביחס שלהם אליי. אני לא מחפש חיה חכמה. ממילא שום חיה לא יכולה להיות חכמה כמו הבן-אדם. אני פשוט אוהב את החיה הזו, הנקראת נחש. אוהב את ההתנהגות שלה. אני יכול לשבת שעות מול הכלובים ולהביט בהם, בלי להתעייף'.

כיום הוא מגדל רק נחשים מחוץ-לארץ. 'אני מתמקד בסוג מסויים. יש בעולם 2500 סוגי נחשים, המחולקים לארבע מישפחות. אני מתעסק במישפחת החנקים. מה שיפה אצלם זה שכרי לאכול הם צריכים לחנוק.'

'ברוך כלל הנחש הוא חיה מאוד קשטה, לא פעילה. יש לנחשים דם קר, והם חוסכים בפעילות. במשך כל החורף הם ישנים, ולא אוכלים. בקיץ כמעט כל הפעילות שלהם היא למטרת השגת מזון'.

את הנחשים הוא מביא מלונדון. הוא נמצא בקשר עם חובבי-נחשים אחרים ברחבי-העולם, וכשהוא מחליט שהוא רוצה לרכוש נחש מסויים, הם משיגים לו אותו.

'כל הנחשים חרשים לחלוטין. לא שומעים כלום. הם רק חשים בתנודות'.

איך זה מסתדר עם ההורים, המנגנים בחליל לנחשיהקוברה? 'זה עוד דבר המראה על הבורות בכל הקשור לנחשים. הנחש בכלל לא שומע את החליל. הוא פשוט עומד כך בעמדת-הגנה. הוא מרגיש שיש סכנה, ועוקב בעיניים אחרי תנועות החליל וזו בעקבותיו. אפשר לעשות את אותו הדבר במקל.'

'יש עוד הרבה אמונות טפלות על נחשים. שנחש לא מכיש אשה בהריון. שאם שמים לו מלח על הונב, הוא לא מכיש, הכל שטויות'.

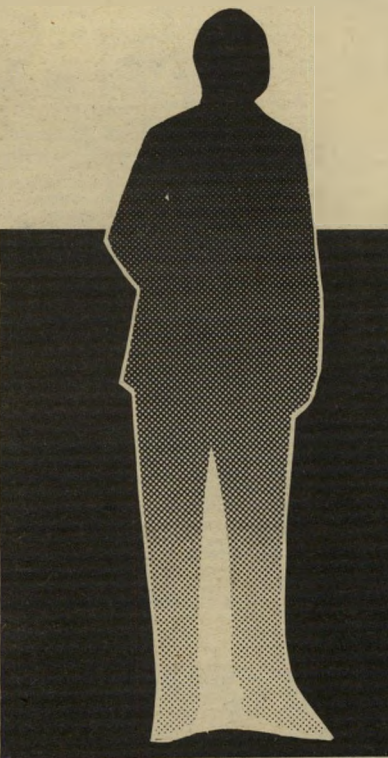
הנחש אינו שומע, אינו אוהב, אינו נאמן, ונוסף על כל אלה גם אינו משמיע קולות. 'רק הנחשים הארסיים משמיעים קול נשיפה לפני שהם מכישים, כדי להפחיד את האוייב. גם נחשים לא-ארסיים יכולים לנשוך, אבל זה לא רציני. אותי נשכו אלף פעם, ולא קורה מזה כלום'.

אודי מבקש לציין שהכלובים, שבהם נמצאי הנחשים שלו, סגורים ומסוגרים. 'אני לא רוצה שהשכנים ייבהלו ויעשו עניינים'.

בעיקבות ההופעה של צ'יצ'ולינה התחילו לזרום אליו הצעות רבות להופעות של הנחשים. כיום הוא משכיר אותם לתצוגות-אופנה. 'כשהדוגמניות עולות לבימה עטופות כנחש, הקהל נכנס להלם', מספר סמי טהרני, צלם אופנה ויוזם-הרעיון. 'אחר-כך נרגעים, ובאים ללשף את הנחש'.

מה יהיה אם תהיה לו חברה שתגיד 'או אני או הנחשים'?

אודי מסמיק. 'אני לא יודע מה יהיה במצב כזה. חוץ מזה אני לא אוהב לרבר על עצמי, רק על הנחשים' אמר ומלשף בחיבה את הנחש שכידו.

א. בירמן את רפי שרותי גביה ואבטחה בע"מ

- טיפול בשיקים ללא כיסוי בכל הארץ כולל במגזר הערבי
- גבייה וביצוע צווי מעצר וצווי עיקול ■ ביצוע פסקי דין ופינויים
- בלדרות לחו"ל ■ אבטחה מיוחדת ■ שומרי ראש

חולון, סוקולוב 13, טל' 5053129, 5053181, 03-854233

חיפה, החלוץ 27, טל' 666269, 04-641711

ירושלים, המלך גורג' 16/6, טל' 02-246842

איתורית, טל' 02-224341, מנוי 6555, בירמן

נתניה, רמז 15, 053-619093

איתורית, טל' 03-7549111, מנוי 6444, רפי

בקרוב יפתח סניפנו בבאר-שבע